

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยเด็ก

ช่องลงรหัส

1. ผู้ป่วยรหัสที่ ☐☐
2. อายุปี.....เดือน ☐☐☐☐
3. เพศ ☐
 - ☐ 1. ชาย
 - ☐ 2. หญิง
4. ระดับการศึกษา ☐☐
 - ☐ 1. ยังไม่ได้เข้าเรียน
 - ☐ 2. อนุบาล ปีที่.....
 - ☐ 3. ประถม ปีที่.....
 - ☐ 4. มัธยม ปีที่.....
5. การวินิจฉัยโรค..... ☐
6. ระยะเวลาที่ใส่ท่อทางเดินหายใจหายใจ..... วัน ☐☐
7. ☐
8. ☐
10. ความสามารถในการใช้นิ้วมือชี้ หยิบของ หรือเขียนหนังสือ ☐
 - ☐ 1. ทำได้ดี
 - ☐ 2. ต้องใช้ความพยายาม
 - ☐ 3. ไม่สามารถทำได้
11. การรักษาพยาบาลที่มีผลต่อการเคลื่อนไหว ☐☐
 - ☐ 1. ได้ ได้แก่....
 - ☐ 2. ไม่ได้

ชุดที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพยาบาล

- ช่องลงรหัส
- พยาบาลรหัสที่ ☐☐
1. อายุปีเดือน ☐☐☐☐
2. ระดับการศึกษา ☐
- ☐ 1. ปริญญาตรี
- ☐ 2. ปริญญาโท ☐
3. ท่านปฏิบัติงานใน ☐
- ☐ 1. หออภิบาลกุมารเวชกรรม (PICU)
- ☐ 2. หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 1 (Acute care)
4. ระยะเวลาปฏิบัติงานในหออภิบาลกุมารเวชกรรม/หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 1 ☐☐☐☐
-ปี.....เดือน
7. ท่านสื่อสารกับผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจโดยวิธีใดบ้าง (เลือกตอบได้หลายข้อ) ☐
- ☐ 1. การพูดบอกเล่า
- ☐ 11. อื่น ๆ ได้แก่
8. ผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจใช้วิธีการสื่อสารใดกับท่านบ้าง (เลือกตอบได้หลายข้อ) ☐
- ☐ 1. การถาม-ตอบ ว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่
- ☐ 11. อื่น ๆ ได้แก่
9. ท่านเคยประสบปัญหาในการสื่อสารกับผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจหรือไม่ ☐
- ☐ 1. ไม่เคย
- ☐ 2. เคย ได้แก่

ชุดที่ 3 แบบสังเกตวิธีการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยเด็กที่ได้เครื่องช่วยหายใจและพยาบาล

รหัสผู้ป่วย ☐☐

หอผู้ป่วย ☐ 1. PICU

☐ 2. Acute Care

ช่องลงรหัส ☐

วัน/ เดือน/ปี	ครั้งที่	รหัสพยาบาล	วิธีการสื่อสารของผู้ป่วย/ พยาบาล				สภาพทั่วไปของผู้ป่วย	สภาพการทำงานของ พยาบาล และสภาพ หอผู้ป่วย
			1	2	...	11		
	1	ผู้ป่วย พยาบาล ☐ ☐						
	2	ผู้ป่วย พยาบาล ☐ ☐						
	3	ผู้ป่วย พยาบาล ☐ ☐						
	4	ผู้ป่วย พยาบาล ☐ ☐						
	5	ผู้ป่วย พยาบาล ☐ ☐						
	6	ผู้ป่วย พยาบาล ☐ ☐						
	7	ผู้ป่วย พยาบาล ☐ ☐						
	8	ผู้ป่วย พยาบาล ☐ ☐						
	9	ผู้ป่วย พยาบาล ☐ ☐						
	10	ผู้ป่วย พยาบาล ☐ ☐						

ชุดที่ 4 คู่มือแบบสังเกตวิธีการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจและพยาบาล

4.1 คู่มือแบบสังเกตวิธีการสื่อสารที่ผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจใช้สื่อสารกับพยาบาล

วิธีการสื่อสาร	ลักษณะการสื่อสาร
1. การถาม-ตอบว่าใช่หรือไม่ใช่	- เป็นวิธีการสื่อสารที่ใช้ร่วมกันระหว่างผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจและพยาบาล โดยพยาบาลจะใช้คำถามปลายปิด และอาจกำหนดข้อตกลงให้ผู้ป่วยแสดงแทนการตอบรับหรือปฏิเสธ เช่น ก. กำหนดให้พยักหน้า เพื่อแสดงการตอบรับ และ ส่ายหน้า เพื่อแสดงการปฏิเสธ
2. การขยับริมฝีปากพูด	- ผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจขยับริมฝีปากเป็นคำหรือประโยคคล้ายลักษณะการพูดปกติแต่ไม่มีเสียงออกมา
3. การแสดงออกทางใบหน้า	- การสื่อสารอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก หรือ ข้อมูลอื่น ๆ จากการหดตัวของกล้ามเนื้อใบหน้า ซึ่งทำให้เกิดรูปแบบต่าง ๆ ของใบหน้าสามารถสังเกตได้จากลักษณะของ จมูก ปาก คิ้ว และดวงตาดังนี้
6. การชี้ด้วยศีรษะหรือแขนขา	- ลักษณะอาการที่ผู้ป่วยเด็กใช้ศีรษะหรือแขนขาเคลื่อนไหวแทนนิ้วมือ เพื่อชี้บอกทิศทางหรือตำแหน่งของวัตถุหรือบุคคล
9. การเขียนสัญลักษณ์หรือคำ	- ผู้ป่วยใช้นิ้วมือเขียนตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ลงบนฝ่ามือหรือแขนของพยาบาล หรือใช้ดินสอ/ปากกาเขียนลงบนกระดาษแล้วให้พยาบาลอ่าน หลังจากนั้นพยาบาลจะพูดออกเสียง เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าสิ่งที่พยาบาลเข้าใจนั้นถูกต้องหรือไม่
10. การแสดงออกทางอารมณ์	- การแสดงพฤติกรรมของผู้ป่วยซึ่งสื่อถึงลักษณะของอารมณ์ในลักษณะของภาพรวม เช่น
10.1 การร้องไห้	- การไหลออกของน้ำตาผู้ป่วยที่แสดงถึงการปลดปล่อยความรู้สึกในช่วงเวลาที่ตึงเครียด หรือความรู้สึกเสียใจ

4.2 คู่มือแบบสังเกตวิธีการสื่อสารที่พยาบาลใช้สื่อสารกับผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจ

หมายเลขวิธีการสื่อสาร	ลักษณะการสื่อสาร
1. การสื่อสารด้วยการบอกเล่า	- หมายถึง วิธีการสื่อสารของพยาบาลที่ใช้ภาษาพูดเป็นรหัสสารในการสื่อสารกับผู้ป่วยเด็กเป็นการสื่อสารทางเดียวของพยาบาล เพื่อแจ้งให้ผู้ป่วยเด็กรับทราบข้อมูลหรือข่าวสาร โดยการพูดด้วยประโยคบอกเล่า
2. การถาม-ตอบ ว่า ใช่หรือไม่	- เป็นการสื่อสารของพยาบาลด้วยการตั้งคำถามแล้วกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจ แสดงอาการตอบรับ หรือปฏิเสธ โดย.....
3. การอ่านจากริมฝีปากของผู้ป่วย	- เป็นวิธีการที่พยาบาลใช้ร่วมกับวิธีการสื่อสารของผู้ป่วยด้วยการสะกดคำจากการขยับของริมฝีปากจากผู้ป่วย และตรวจสอบความถูกต้องด้วยการพูดออกเสียงตามที่ผู้ป่วยพูดแล้วสอบถามผู้ป่วยว่าพยาบาลเข้าใจถูกต้องหรือไม่
5. การสบสายตา	- เป็นการประสานสายตา หรือ การจ้องมองเข้าไปในดวงตาของอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นระยะเวลานานประมาณ 2-6 วินาที เป็นการแสดงถึง ความสนใจ การรับรู้อารมณ์ของผู้ป่วยเด็ก
6. การใช้ท่าทาง	- เป็นลักษณะของร่างกายพยาบาลที่บ่งชี้ถึงอารมณ์ และความรู้สึกขณะสื่อสารกับผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจ
6.1 ท่าที่โน้มตัวมาด้านหน้าเล็กน้อย	- เป็นลักษณะท่าทางขณะนั่งหรือยืน โดยการโน้มตัวมาด้านหน้าเล็กน้อย แสดงถึง ความสนใจ เอาใจใส่
9. การสัมผัส	- เป็นลักษณะการสื่อสารที่พยาบาลใช้มือจับต้องร่างกายของผู้ป่วยเด็ก เช่น พยาบาลสัมผัสด้วยการลูบแขนผู้ป่วยที่มีอาการหนักเพื่อแสดงการเห็นใจ หรือ การลูบศีรษะผู้ป่วยเด็กเพื่อแสดงความเอ็นดู เป็นต้น
10. การใช้ อุปกรณ์ช่วยสื่อสารได้แก่.....	- หมายถึง วิธีการสื่อสารโดยพยาบาลจะใช้ภาษาพูดในการสื่อสาร ร่วมกับการใช้อุปกรณ์ช่วยในการสื่อสาร เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น และ

ภาคผนวก ข

การคำนวณดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

ดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity index)

$$= \frac{\text{จำนวนข้อที่เห็นตรงกัน}}{\text{จำนวนข้อทั้งหมด}}$$

1. ดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของคู่มือแบบสังเกตวิธีการสื่อสารของผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจ ได้ค่าเฉลี่ยของดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ คนที่ 2 = $40/43 = 0.93$

ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ คนที่ 3 = $40/43 = 0.93$

ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ คนที่ 4 = $33/43 = 0.77$

ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ คนที่ 3 = $43/43 = 1$

ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ คนที่ 4 = $36/43 = 0.84$

ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ คนที่ 4 = $36/43 = 0.84$

ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ คนที่ 5 = $38/43 = 0.88$

ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ คนที่ 5 = $41/43 = 0.95$

ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ คนที่ 5 = $41/43 = 0.95$

ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4 และ คนที่ 5 = $34/43 = 0.79$

รวม = 8.88

จำนวนคู่ของผู้ทรงคุณวุฒิ = 10 คู่

ดังนั้นดัชนีความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ = $8.88/10$

ค่าเฉลี่ย = 0.89

2. คำนวณความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของคู่มือแบบสังเกตวิธีการสื่อสารของวิธีการสื่อสารของพยาบาลได้ค่าเฉลี่ยของดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ คนที่ 2 = $38/40 = 0.95$
 ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ คนที่ 3 = $37/40 = 0.93$
 ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ คนที่ 4 = $32/40 = 0.80$
 ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ คนที่ 3 = $39/40 = 0.98$
 ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ คนที่ 4 = $33/40 = 0.83$
 ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ คนที่ 4 = $32/40 = 0.80$
 ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ คนที่ 5 = $36/40 = 0.90$
 ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ คนที่ 5 = $36/40 = 0.90$
 ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ คนที่ 5 = $35/40 = 0.88$
 ความคิดเห็นตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4 และ คนที่ 5 = $30/40 = 0.75$

รวม = 8.72

จำนวนคู่ของผู้ทรงคุณวุฒิ = 10 คู่

ดังนั้นดัชนีความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิ = $8.72/10$

ค่าเฉลี่ย = 0.87

ภาคผนวก ค

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

1. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยเด็ก/ผู้ปกครอง

สวัสดีค่ะ ดิฉันนางสาวรุ่งเพชร หอมสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการพยาบาล กุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง วิธีการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจและพยาบาล ซึ่งจะทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตขณะเกิดเหตุการณ์สื่อสารระหว่างผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจและพยาบาล จำนวน 10 ครั้ง มีความประสงค์ที่จะขอความร่วมมือ และขออนุญาตจากท่านผู้ปกครองเพื่อทำการสังเกตพฤติกรรมการสื่อสารของผู้ป่วยเด็กขณะที่ใส่ท่อทางเดินหายใจ โดยไม่มีการกระทำกิจกรรมใดๆแก่ผู้ป่วยเด็ก ซึ่งท่านมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธโดยไม่มีผลกระทบต่อการรักษาพยาบาลที่ผู้ป่วยเด็กจะได้รับจากโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ข้อมูลและผลการศึกษาที่ได้จะถูกเก็บเป็นความลับ จะนำมาใช้เฉพาะในงานวิจัยนี้เท่านั้น

2. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างพยาบาล

ด้วยดิฉัน นางสาวรุ่งเพชร หอมสุวรรณ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับอนุมัติให้ทำการวิจัยเรื่อง “การสื่อสารระหว่างผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจและพยาบาล” มีความประสงค์ที่จะขอความร่วมมือ และขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำหออภิบาลกุมารเวชกรรม และหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตการสื่อสารระหว่างผู้ป่วยเด็กที่ใส่ท่อทางเดินหายใจและพยาบาล ขณะที่เจ้าหน้าที่พยาบาลให้การพยาบาลตามปกติ และตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ประกอบในการวิจัยในเรื่องดังกล่าว โดยการบันทึกข้อมูลจะไม่มีการระบุชื่อของผู้ถูกสังเกตด้วยการทำเป็นรหัสแทนชื่อ ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้จะถูกวิเคราะห์ในภาพรวม ถูกเก็บเป็นความลับ และใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ซึ่งท่านมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธโดยไม่มีผลกระทบต่อการพิจารณาผลงานใดๆ ทั้งสิ้น ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาพร ชินชัย
ภาควิชากิจกรรมบำบัด
คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. อาจารย์ สุมาลี จิยะจันทร์
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนเศรษฐเสถียร
3. คุณ อัญชัญ ศรีอุปโย
หัวหน้าหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 1 (Acute care)
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
4. คุณ พรศิริ ใจสม
พยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
5. คุณ นิตยา กุสุมา ณ. อรุณยา
หัวหน้าหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม
โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาว รุ่งเพชร หอมสุวรรณ
วัน เดือน ปีเกิด	1 มกราคม 2509
สถานที่เกิด	จังหวัดพิจิตร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2532 ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2532 – 2537 พยาบาลวิชาชีพ ระดับ 3 - 5 ปฏิบัติงานใน หออภิบาลกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ พ.ศ. 2537 – ปัจจุบัน พยาบาลวิชาชีพ ระดับ 6 ปฏิบัติงานใน หออภิบาลกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก